

TYÖMARKKINOIDEN TULEVAISUUSVERSTAS

11.2.2026 | KOUVOLA

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Tulevaisuuden
työmarkkinat

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Ennakoiva
tieto toiminnaksi

OHJELMA

12.00 TILAISUUDEN AVAUS

KEYNOTE Elina Pylkkänen
alivaltiosihteeri | Työ- ja elinkeinoministeriö

VERSTASTYÖSKENTELYÄ

KaakkoACT - Ennakoiva tieto toiminnaksi-hanke

INSPIRAATIOPUHEENVUOROT

- Tapio Huttula / Centria-ammattikorkeakoulu
- Minea Pyykönen / Pro Ammattiliitto

13.45 KAHVITAUKO

14.10 VERSTASTYÖSKENTELEY JATKUU

16.00 TILAISUUDEN PÄÄTÖS

Yhteistyössä:

Tulevaisuuden työmarkkinat (ESR+) -koordinaatiohanke ja Xamkin Luovan talouden tutkimusyksikön KaakkoACT – Ennakoiva tieto toiminnaksi (ESR+) -hanke.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Keynote - Elina Pylkkänen

alivaltiosihteeri - Työ- ja elinkeinoministeriö

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

2016 oli ennätysvuosi työmarkkinoilla

BLOGI

Julkaistu 23.01.2017

nollalinja

Vuosi 2016 jää työmarkkinapolitiikan historiaan. Syntyi kiitetty ja parjattu kilpailukyky sopimus, joka oli myös sisällöltään historiallinen. Sovittiin siinä muun muassa palkkojen nollalinjasta, palkonnetin vuosittaista työaikaa ja pienennettiin merkittävästi julkisen sektorin työntekijöiden lomarahoja, jotta kilpailukyky paranisi.

työllisyys

kokeilu

POLITIIKKA

Mika, 40, on hakenut yli kahtatuhatta työpaikkaa, mutta silti aktiivimalli kurittaa – "Mitä järkeä tässä kaikessa on?"

40-vuotias logistiikan insinööri Mika ei saa töitä sinnikkäänä yrittämisestä huolimatta ja kokee "aktiivimallin" negatiivista vaikutusta.

Mika, 40, on hakenut yli kahtatuhatta työpaikkaa, mutta silti kurittaa – "Mitä järkeä tässä kaikessa on?"
Hanna Gråsten 2.3.2019

Näin hallitus aikoo luoda 110000 työpaikkaa: työtön sivutoimiseksi yrittäjäksi, työttömyysturvan voisi muuttaa starttirahaksi

Hallitus kannustaa työttömiä yrittämään sivutoimisesti. Kunnissa ryhtytään tekemään työttömyysturvan osittain palkattua työttömyysturvan kokeilun. Työttömyysturvan kokeilu on osa työttömyysturvan uudistamista. Työttömyysturvan kokeilu on osa työttömyysturvan uudistamista. Työttömyysturvan kokeilu on osa työttömyysturvan uudistamista.

jaksaminen

Väärä asiaantuntijatyötä tekevien kolmekymppisten oravanpyörä työelämässä pelottaa tutkijaa. Pahimmillaan kolmekymppisillä uraohjuksilla on takanaan useita burn outeja ja työelämä hallitsee

Uraohjuksilla on takanaan useita burn outeja ja työelämä hallitsee. Uraohjuksilla on takanaan useita burn outeja ja työelämä hallitsee.

Sipilä: Viiden prosentin kilpailukyky parannusta ei saavuteta

Pääministeri Juha Sipilä on tyytyväinen toimiin, joilla työmarkkinajärjestöt aikovat korvata niissä saadut pakkolainat. Hallitus kaipaa silti vielä lisää työpajoja paikallisen kilpailukyken parantamiseksi. Sipilä: Viiden prosentin kilpailukyky parannusta ei saavuteta. Ilro-Matti Nieminen 29.2.2016

2016

kasvu

aktiivimalli

Avoimia työpaikkoja lähes 10 000 enemmän - Ilta-lehti
Avoimia työpaikkoja oli Tilastokeskuksen avoimet työpaikat -tilaston mukaan vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 30 800, kun vuotta aiemmin määrä oli 21 200.

Avoimia työpaikkoja lähes 10 000 enemmän - Ilta-lehti
Matti Simonen 16.11.2016

osaamisen päivittäminen

paikallinen

sopiminen

Teollisuus kaipaa nopeita toimia , 1 min 56 s
Teollisuus odottaa nopeita toimia Suomen kustannus-kilpailukykyyn parantamiseksi. UPM:n toimitusjohtaja Jussi Pesonen sanoo Suomen alhaisen investointi-tason kertovan, että maan kilpailukyky ei ole kunnossa.
2. helmikuuta 2016

Teollisuus kaipaa nopeita toimia - MTV katsomo

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskus

Tulevaisuuden työmarkkinat

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Ennakoiva tieto toiminnaksi

Tehtävä 1: Työelämän jaetut käsitykset

1. Minkä oletusten varaan työmarkkinoita rakennetaan?
2. Jos oletukset pysyvät nykyisen kaltaisina, mikä korostuu työmarkkinakeskustelussa vuonna 2035?
3. Jos nykyisiä oletuksia haastetaan, mikä nousee työmarkkinakeskustelun keskiöön vuonna 2035?

Työelämän jaetut käsitykset - yksilötehtävä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Tapio Huttula

Centria-ammattikorkeakoulu

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Minea Pyykönen

Pro Ammattiliitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Nuorten Kymenlaakso - tulevaisuustiedosta toimintaan

Kymistämö - Kymenlaakson osaajatarpeen kokonaiskuva -hanke, Xamk

[KATSO VIDEO](#)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Tehtävä 1: Työelämän jaetut käsitykset

tuloksia

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Tehtävä 2: Työmarkkinoiden kehitys

ryhmätehtävä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

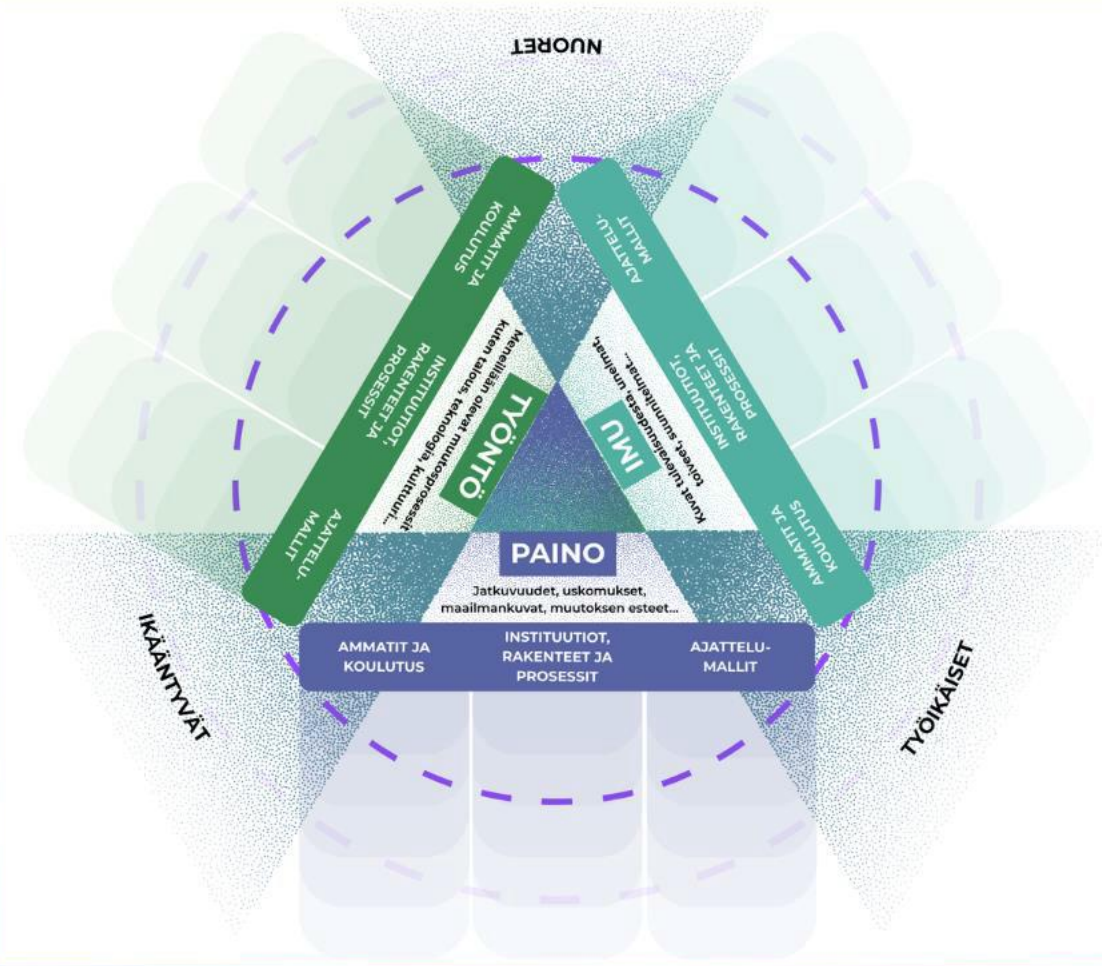
Tehtävä 2: Työmarkkinoiden kehitys

Mitkä tekijät vaikuttavat tulevaisuuden työmarkkinoiden kehitykseen, kun tarkastellaan

- Ammatteja, osaamista ja koulutusta
- Instituutioita, rakenteita ja prosesseja
- Ajattelumalleja?

Mitkä asiat työntävät kohti tulevaa, imevät tulevaisuudesta tai painavat paikoilleen?

Mukaillen: Sohail Inayatullah & Sitra
Tulevaisuuskolmio

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Tulevaisuuden
työmarkkinat

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Ennakoiva
tieto toiminnaksi

Tehtävä 2: Työmarkkinoiden kehitys

PRIORISOINTI

Mikä asia on erityisesti huomioitava työmarkkinoiden kehityksessä?

- NUORET
- TYÖIKÄISET
- IKÄÄNTYVÄT

VAIKUTUKSET

Jos edellinen asia kehittyi positiiviseen suuntaan, mitkä ovat mahdollisia sivuvaikutuksia?

- NUORET
- TYÖIKÄISET
- IKÄÄNTYVÄT

Työmarkkinoiden kehitys - ryhmän vastaus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Tulevaisuusverstas-konsepti

tee-se-itse

Euroopan unionin
osarahjoittama

Elinvoimakeskus

Tulevaisuuden
työmarkkinat

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Ennakoiva
tieto toiminnaksi

Tulevaisuusverstastyöskentelyn onnistumisen edellytykset

Yhdessä ajattelevien +
näkökulmien laajuus ja
osuvuus

Alustukset ja lämmittely +
ajattelun avaaminen tästä
hetkestä tulevaisuuteen ja eri
vaihtoehtoihin

Verstastehtävien soveltuvuus,
työskentelyn eteneminen
vaiheittain+ tehtävissä
onnistuminen

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Näin toteutat oman tulevaisuusverstaasi

Tulevaisuusverstaas on työpajamenetelmä, jonka tavoitteena on koostaa yhdessä näkemystä tulevaisuudesta ja siihen tarvittavista toimenpiteistä. Tulevaisuusverstaas voi järjestää joko livetapahtumana, etänä tai hybridinä.

Tapahtumajärjestelyiden lisäksi tulevaisuusverstaas saa onnistumaan, kun tapahtuman suunnittelussa huomioidaan nämä neljä oleellista teemaa:

1. Mitä halutaan saada verstaasta tulokseksi
  - a. mistä teemasta halutaan kerätä tulevaisuusnäkemyksiä
  - b. kuinka pitkälle tulevaisuuteen halutaan katsoa
  - c. mihin kysymykseen halutaan saada verstaas lopuksi vastauksia
2. Keitä tulevaisuusverstaaseen tarvitaan mukaan
  - a. keiden kanssa tilaisuus järjestetään
  - b. millaisista kohderyhmistä tarvitaan osallistujia, jotta saadaan tarpeeksi laaja kattaus eri näkökulmia mukaan
  - c. keiden pitämät alustuspuheenvuorot antaisivat osallistujille uusia näkökulmia tai ajattelemisen aihetta
3. Miten päästään haluttuun lopputulokseen
  - a. minkä kokoisissa ryhmissä verstaassa työskennellään
  - b. miten herätellään osallistujien ajatuksia tarkastelemaan aihetta eri näkökulmista
  - c. miten verstaastehtävät tulisi rakentaa, jotta ne auttavat osallistujia kulkemaan vaihe vaiheelta tämän hetken näkymistä ja mahdollisuuksista tulevaisuuden tarjoamiin vaihtoehtoihin
4. Miten tuloksia pystyy hyödyntämään
  - a. miten tuloksia käsitellään verstaastapahtumassa
  - b. miten tuloksia analysoidaan ja raportoidaan
  - c. miten ja keille kaikille tuloksista viestitään

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Tehtävä 2: Työmarkkinoiden kehitys

tuloksia

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Työmarkkinoiden tulevaisuus

johtopäätöksiä ja ennakointiterveisiä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

NEWS

ALERT

Työmarkkinoiden tulevaisuus

Kriisit, uhkakuvat, “pikavoitot” usein otsikoissa:
Markkinahäiriöt, taantuma, konkurssit, hinnanvaihtelut, yksinkertaistetut
tulevaisuuskuvat jne.

Millaista ajattelua nämä puhettavat tuottavat ja mitä ne jättävät näkemättä?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

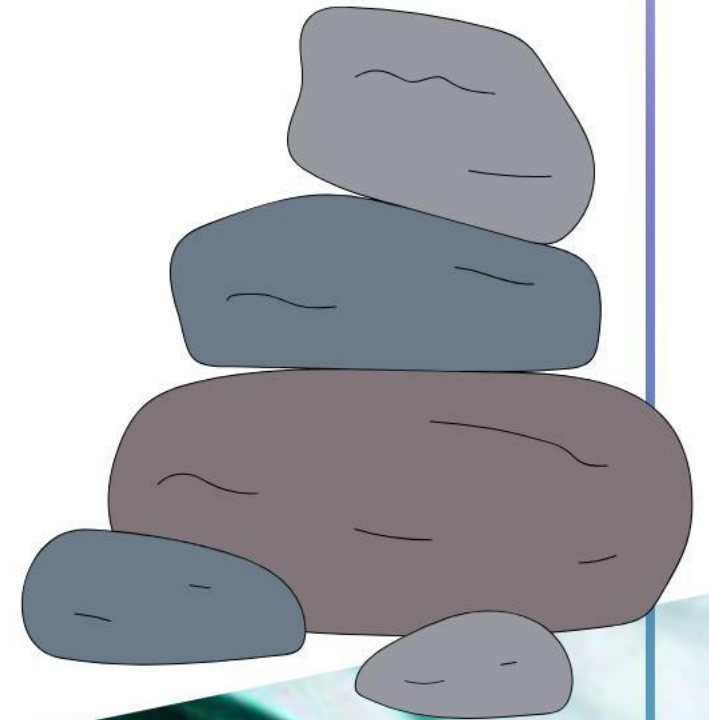

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Työmarkkinoiden tulevaisuus

Tunnistetaan myös hitaat, kasautuvat muutokset, jotka muovaavat järjestelmää syvästi.

Demografisia muutoksia,
Osaamisen vanhenemista,
Työn merkityksen hämärtymistä,
Instituutioiden hitautta suhteessa muutoksen nopeuteen,
Epävarmuuden lisääntymistä,
Työmarkkinalogiikoiden muuttumista jne.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Työmarkkinoiden tulevaisuus

Resilienssi = järjestelmän kyky selviytyä häiriöistä, sopeutua muutokseen ja jatkaa toimintaansa ilman että sen perustehtävä katoaa.

Resilienssi uhattuna tyypillisesti muurrosvaiheissa.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Työmarkkinoiden tulevaisuus

Työmarkkinoiden resilienssi: Miten hyvin ihmiset, instituutiot ja rakenteet kestävät kriisejä, tukevat siirtymiä ja oppivat muutoksista.

Kyse ei ole palaamisesta entiseen, vaan kyvystä mukautua ja uudelleenjärjestäytyä muuttuvissa olosuhteissa.

→ Tarvitaan tilaa toisin toimimiselle
virtaviivaistaminen vrs. monimuotoisuus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Työmarkkinoiden tulevaisuus

Elämme järjestelmien järjestelmässä: Mihin voimme vaikuttaa?

- Miten päädyimme tähän? Mikä tässä ajassa on merkityksellistä?
- Mikä edesauttaa selviytymistä ja valmistaa uudelleenrakentamisen aikaan?
- Uudelleenrakentaminen: Millaista tulevaisuutta halutaan?

:

ks. systeemiteoria, kollabsologia, resilienssi, antifragiliteetti

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Miltä työ tuntuu vuonna 2035?

Viljakainen , Chat GPT 5.2
Työmarkkinoiden
Tulevaisuusverstaas
ilmoittautujien vastausten
pohjalta

Työ tuntuu siltä
että hengitys kulkee
ja mieli pysyy mukana

siltä että minua tarvitaan
ei vain rooliani
vaan tapaani olla ja ajatella

Työ mukautuu elämään
arki ei puristu suorittamiseksi
vaan avautuu oppimiseksi ja luovuudeksi

Teknologia kuuntelee hiljaa taustalla
hoitaa rutiinit
ja jättää ihmiselle kohtaamiset

Olen osa jotakin
tiimiä verkostoa yhteistä suuntaa
ja silti oma itseni

Työ ei uuvuta
vaan kantaa
ja tuntuu merkitykselliseltä myös huomenna

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Tulevaisuuden
työmarkkinat

XAMK
Kaakko-Suomen
ammatillinen korkeakoulu

KaakkoACT
Ennakoiva
tieto toiminnaksi

Hyvä vastaanottaja

Osallistuin valtakunnalliseen Työmarkkinoiden Tulevaisuusverstaaseen Kouvolassa 11.2.2026. Tarkastelimme työmarkkinoiden mahdollisia kehityskulkuja kolmen sukupolven näkökulmista. Antoisan työskentelyn jälkeen on hyvä jakaa viestiä valtakunnallisesti eteenpäin.

Ajatukseni työmarkkinoiden tulevaisuuksista Suomessa ovat

- toiveikkaita
- huolestuneita
- ristiriitaisia

Koska...

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

Elinvoimakeskus

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

KaakkoACT

Yhteistyössä: Tulevaisuuden työmarkkinat -koordinaatiohanke ja Xamkin Luovan talouden tutkimusyksikön
KaakkoACT - Ennakoiva tieto toiminnaksi -koordinaatiohankkeen alahanke.

Hyvä vastaanottaja

Osallistuin valtakunnalliseen Työmarkkinoiden Tulevaisuusverstaaseen Kouvolassa 11.2.2026. Tarkastelimme työmarkkinoiden mahdollisia kehityskulkuja kolmen sukupolven näkökulmista. Antoisa keskustelua on hyvä jatkaa myös alueellisesti Kaakkois-Suomen Tulevaisuusverstaasiin lähetettävien ennakointiterveisten muodossa.

Ajatukseni työmarkkinoiden tulevaisuuksista Suomessa ovat

- toiveikkaita
- huolestuneita
- ristiriitaisia

Koska...

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

Elinvoimakeskus

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

KaakkoACT

Yhteistyössä: Tulevaisuuden työmarkkinat -koordinaatiohanke ja Xamkin Luovan talouden tutkimusyksikön
KaakkoACT - Ennakoiva tieto toiminnaksi -koordinaatiohankkeen alahanke.

14.4.2026

9.00-11.30

Etelä-Savon
Työmarkkinoiden
Tulevaisuusverstaas

SAVONNIEMISALI | SAVONLINNA

www.xamk.fi/es_tulevaisuusverstaas2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Ennakoiva
tieto toiminnaksi

SAMiEDU

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

15.4.2026

13.00-15.30

Kymenlaakson
Työmarkkinoiden
Tulevaisuusverstaas

KEISARINSATAMA | KOTKA

www.xamk.fi/kyme_tulevaisuusverstaas2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

EKAMI
TEKIJÖIDEN TEREIKKI

Kouvolan Ammattilajisto

KOUVOLA

16.4.2026

13.00-15.30

Etelä-Karjalan
Työmarkkinoiden
Tulevaisuusverstaas

KEHRUUSALI | LAPPEENRANTA

www.xamk.fi/ek_tulevaisuusverstaas2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

LUT
University

LAB University of
Applied Sciences

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Palaute | Mikä fiilis?

- a. Aivan mahtava!
- b. Ihan kiva
- c. Odotin enemmän

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**

Kiitos osallistumisesta!

Yhteistyössä:

Tulevaisuuden työmarkkinat (ESR +) -koordinaatiohanke
Xamkin Luovan talouden tutkimusyksikön KaakkoACT – Ennakoiva tieto
toiminnaksi (ESR+) -hanke.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

**Tulevaisuuden
työmarkkinat**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Ennakoiva
tieto toiminnaksi**